

Gemeente Geertruidenberg
t.a.v. mevrouw M. de Leeuw
Postbus 10001
4940 GA RAAMSDONKSVEER

Roermond : 30 juni 2014
Ons kenmerk : AM13174
Betreft : Onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen op 4 locaties te Raamsdonksveer
Behandeld door : ir. J.P.M. Hovens (Faunaconsult) en ing. G. Reuver (Aeres Milieu)

Geachte mevrouw De Leeuw,

In opdracht van de gemeente Geertruidenberg heeft Aeres Milieu in samenwerking met Faunaconsult onderzoek gedaan of er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn op 4 te slopen locaties te Raamsdonksveer.

Het gaat om de volgende locaties:

- Hoofdstraat 8 en 10 (een te slopen oude schuur);
- Prins Hendrikstraat 26;
- Keizersdijk 21 en 23;
- Keizersdijk 30.

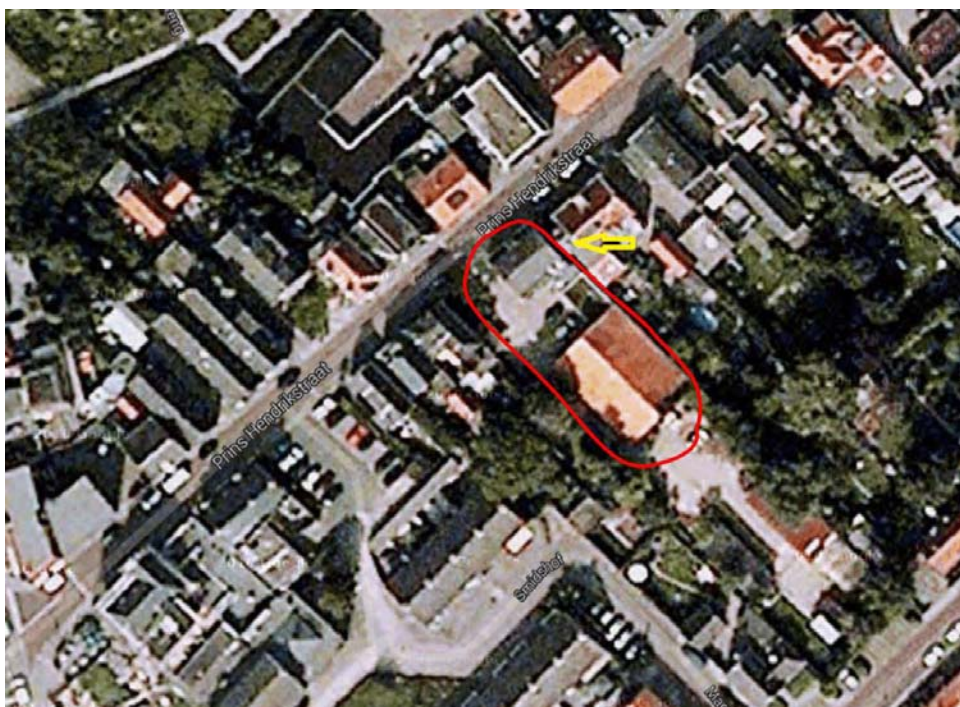
Omschrijving onderzoeksgebied

De vier onderzoekslocaties zijn allen gelegen in Raamsdonksveer. De figuren 1, 2 en 3 geven de ligging van de onderzoekslocaties weer.

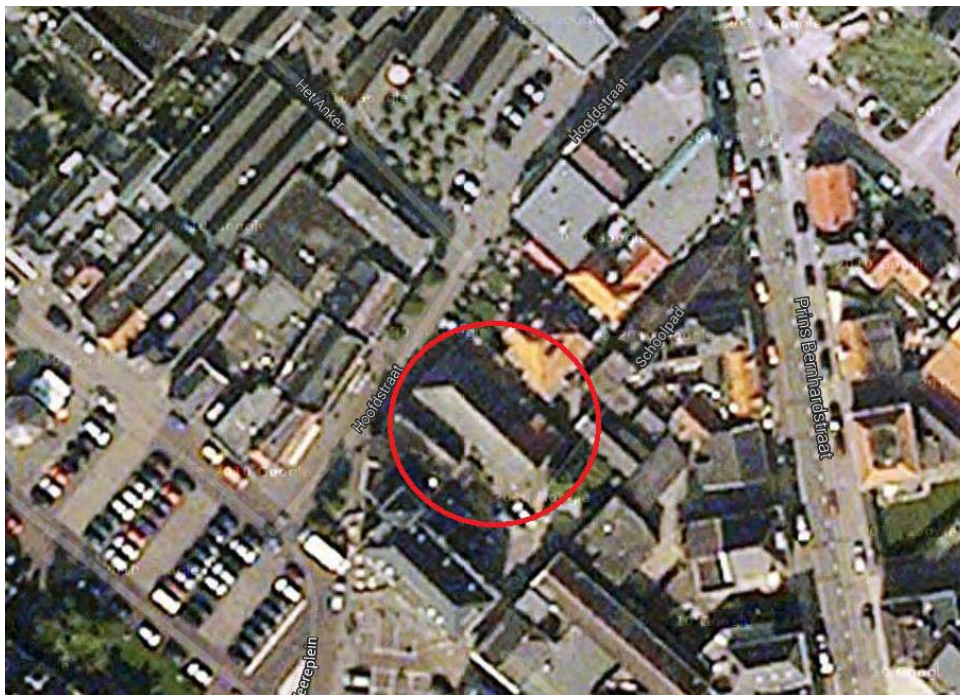

Figuur 1. De onderzoekslocaties aan de Keizersdijk (rood omlijnd). De twee locaties bij Keizersdijk 21 waar een gierzwaluwnest werd aangetroffen, zijn als een gele driehoek weergegeven, de locatie met het najaarsverblijf van de gewone dwergvleermuis is met een gele pijl aangegeven.

Figuur 2. De onderzoekslocatie aan de Prins Hendrikstraat 26 (rood omlijnd). Het aangetroffen najaarsverblijf van de gewone dwergvleermuis is met een gele pijl aangeduid.

Figuur 3. De onderzoekslocatie aan de Hoofdstraat 8 en 10 (rood omlijnd).

Werkwijze

De duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronden werden bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol¹⁾ en de, op basis van de flora- en faunaquickscan, mogelijk geachte vleermuissoorten met een verblijfplaats in het plangebied. Op grond van de aanwezige biotopen en de aard van de te slopen gebouwen, werd vooraf ingeschat dat alle locaties mogelijk verblijven van de gewone dwergvleermuis konden bevatten (voor laatvliegers werden de gebouwen te laag bevonden), daarnaast werd mogelijk geacht dat de koeienstal aan de Prins Hendrikstraat 26 een verblijf van de gewone grootoorvleermuis kon bevatten. De onderzoekslocaties zijn met batdetectors onderzocht in de avonden van 29 augustus 2013, 23 september 2013 en 26 mei 2014 en in de ochtend van 26 juni 2014. Vleermuizen werden opgespoord met behulp van een heterodyne bat-detector. Van moeilijk herkenbare soorten zijn met behulp van een time expansion bat-recorder/detector opnamen gemaakt, waarvan vervolgens op de computer het spectrogram is geanalyseerd. De belangrijkste vliegroutes en foerageergebieden zijn op deze manier in kaart gebracht. Eventuele kolonieplaatsen zijn in kaart gebracht door te zoeken naar zwermende vleermuizen.

Omdat de onderzoekslocaties niet door één onderzoeker volledig konden worden overzien, is - naast de hierboven beschreven batdetectors - per locatie een extra luisterset ingezet (een DR2 24 bit wave/mp3 recorder die was verbonden met een stereo batdetector (Ciel CDB 101 Revision 3) en die werd ingesteld op een frequentie van 45 kHz).

De koeienstal aan de Prins Hendrikstraat 26 is overdag op 26 juni 2014 met behulp van een zaklamp van binnen geïnspecteerd op de aanwezigheid van vleermuizen, hun prooiresten en uitwerpselen. De schuur aan de Hoofdstraat 8 en 10 is overdag op 29 augustus 2013 op dezelfde wijze geïnspecteerd.

¹⁾ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2013. Vleermuisprotocol 2013, versie 27 maart 2013. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging.

Tabel 1 geeft de onderzoeksgegevens tijdens het batdetectoronderzoek weer.

datum (avond/ochtend)	onderzoekers	minimumtemperatuur (in graden Celcius)	overige weersomstandigheden
29 augustus 2013; avond	Toon Rijkers, Jobert Rijswijk, Hans Hovens, Paul op het Veld	17	helder, droog, windstil
23 september 2013; avond	Toon Rijkers, Jobert Rijswijk, Hans Hovens, Paul op het Veld	18	helder, droog, windstil
26 mei 2014; avond	Toon Rijkers, Jobert Rijswijk, Hans Hovens, Paul op het Veld	12	bewolkt, droog, windstil
26 juni 2014; ochtend	Toon Rijkers, Jobert Rijswijk, Hans Hovens, Paul op het Veld	12	helder, droog, windstil

Tabel 1: onderzoeksgegevens batdetectoronderzoek

Bevindingen

Waargenomen soorten:

Bij alle onderzoekslocaties werden gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op de locatie aan de Prins Hendrikstraat werden op 29 augustus, 26 mei en 26 juni daarnaast telkens 2 grootoorvleermuizen waargenomen. Ook werden op deze locatie op 29 augustus en op 23 september respectievelijk 1 en 2 ruige dwergvleermuizen waargenomen.

Waargenomen vaste rust- en verblijfplaatsen:

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn er op de onderzoekslocaties zelf geen in- of uitvliegende of zwermende vleermuizen waargenomen. Ook werden er geen andere aanwijzingen waargenomen die duiden op de aanwezigheid van dagrustplaatsen of kolonieverblijven van vleermuizen op de onderzoekslocaties. Op grond van deze bevindingen kan worden aangenomen dat er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen op de onderzoekslocaties aanwezig zijn.

Op 29 augustus werden op twee locaties buiten het onderzoeksgebied wel uitvliegende solitaire dwergvleermuizen waargenomen: één dier vloog uit vanonder een hoekpan op de zijgevel van Keizersdijk 25 en één vanonder de dakbetimmering aan de achtergevel van Prins Hendrikstraat 28.

Overige waarnemingen:

Op 26 mei 2014 vlogen onder de dakbetimmering van Keizersdijk 21 op twee verschillende locaties gierzwaluwen in (zie figuur 1). Op de locatie aan de achterzijde van de woning werd op 26 juni ook een roepende gierzwaluw waargenomen.

Conclusies

Op de onderzoekslocaties zelf werden geen vleermuisverblijven gevonden. Bij de sloop en herinrichting hoeft daarom geen rekening te worden gehouden met vleermuizen. De aanwezigheid van twee dagverblijven (najaarsverblijven) van solitaire dwergvleermuizen in de nabijheid van het onderzoeksgebied heeft geen consequentie voor de voorgenomen plannen.

Op de Keizersdijk 21 zijn minstens 2 gierzwaluwnesten aanwezig. Voordat hier wordt gesloopt dient hier, conform de richtlijnen van de Soortenstandaard gierzwaluw ²⁾, te worden onderzocht of er nog meer gierzwaluwnesten aanwezig zijn. De soortenstandaard gaat uit van 3 avondbezoeken in de periode 1 juni – 15 juli.

Mocht u nog vragen hebben over de uitvoering van het onderzoek of de rapportage, belt u dan gerust met de heer H. Hovens.

Met vriendelijke groet,

G. Reuver
Aeres Milieu B.V.

²⁾ Dienst Regelingen. 2011. Soortenstandaard Gierzwaluw. Ministerie van EL&I, Den Haag.